

ปัญหาการจัดการโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8

นางสาวรัตนพร ทองเขียว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-877-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017611

11๗๖๑๕๘๖๘

PROBLEMS IN MANAGEMENT OF CONTROLLING AND PREVENTING IODINE
DEFICIENCY DISORDERS PROGRAM IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION, EDUCATIONAL REGION EIGHT

Miss Rattanaporn Thongkiew

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-877-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการจัดการโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ เขตการศึกษา 8

โดย

นางสาวรัตนพร ทองเขียว

ภาควิชา

พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ พ็ชรา กาญจนารัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัญญ์ สุกกรี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พ็ชรา กาญจนารัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี หอมสนิท)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

รัตนพร ทองเขียว : ปัญหาการจัดการโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8 (PROBLEMS IN MANAGEMENT OF CONTROLLING AND PREVENTING IODINE DEFICIENCY DISORDERS PROGRAM IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION EIGHT) อ. ที่ปรึกษา : รศ.พัชรา กาญจนารัตน์, 160 หน้า. ISBN 974-578-877-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบปัญหาการจัดการโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8 ตามการรับรู้ของครูอนามัย ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูที่รับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 400 คน โดยแบ่งเป็นครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ 32 คน ครูในโรงเรียนขนาดกลาง 148 คน และครูในโรงเรียนขนาดเล็ก 220 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 400 คน ได้รับแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์ ครบถ้วน กลับคืนมา จำนวน 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดการโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าโดยส่วนรวมทั้ง 7 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากในด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ
2. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนเล็ก พบว่าโดยส่วนรวมทั้ง 7 ด้าน มีปัญหาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ สุนทร ทองเขียว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.พัชรา กาญจนารัตน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

RATTANAPORN THONGKIEW : PROBLEMS IN MANAGEMENT OF CONTROLLING AND PREVENTING IODINE DEFICIENCY DISORDERS PROGRAM IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION EIGHT. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. PATCHARA KANCHANARANYA, 160 PP. ISBN 974-578-877-5

The purposes of this research were to study the problems and to compare the problems in management of controlling and preventing Iodine deficiency disorders program in elementary schools under the jurisdiction of the office of the national primary education commission, educational region eight as perceived by school health teachers upon the school size in region eight. The sample in this study were 400 school health teachers. There were 32 teachers from large elementary schools, 148 from medium elementary school and 220 from small elementary school. The constructed questionnaires were mailed to all school health teachers. Three hundred and fifty-two accounted for 88 percent of questionnaires were returned. The obtained data were then analyzed in terms of percentages, means, and standard deviation. One-way analysis of Variance and the Scheffe's multiple comparison method were employed to determine the statistically significant difference at the .05 level.

The findings of the research study indicated that:

1. Problems in management for controlling and preventing Iodine deficiency disorders program in elementary schools were found to be "low" in all seven areas. Problems of personnels and budgets areas were rated "high".
2. There were no differences at .05 level statistically significant among large, medium and small size of schools in the problems of management for controlling and preventing iodine deficiency program in all areas.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ รัฐพร อดสิน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อภิชา อดสิน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ พิศรา กาญจนารัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ อาจารย์ชลลดา ชิตรัตน์ และอาจารย์เสน่หะนุช วิเศษสุข ที่ช่วยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก อาจารย์วันชัย บุญรอด และคุณสุพจน์ รัตนพันธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการเขียนโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ ดร. จรุง มีสิน ที่กรุณาตรวจแก้ไขบทความย่อภาษาอังกฤษ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนส่วนหนึ่งสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 8 ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการแจกจ่ายแบบสอบถาม และคณะครูผู้ปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานัน บุญ-หลง ที่กรุณาให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนในการศึกษามาโดยตลอด

ท้ายสุดขอขอบคุณความดีจากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องบูชาแต่ คุณพ่อ คุณแม่ และอาจารย์ทองดี (ทองเขียว) ปันสุยะ ผู้สนับสนุนด้านการศึกษา และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ศูนย์วิจัยทรัพยากรชีวภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความสำคัญของสารไอโอดีนที่มีต่อร่างกาย.....	9
การค้นหาคาชาดสารไอโอดีน.....	11
โครงการที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ.....	13
แนวทางการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ในโรงเรียน.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	25
กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	33

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	89
สรุปผลการวิจัย.....	89
การอภิปรายผลการวิจัย.....	94
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	102
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	103
เอกสารอ้างอิง.....	105
ภาคผนวก.....	110
ประวัติผู้วิจัย.....	160

คุรุณวิทย์วิทยธรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและค่าร้อยละสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาวิชาเอก และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูอนามัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	36
2 จำนวนและค่าร้อยละสภาพทั่วไปของโรงเรียนตาม จำนวนนักเรียน จำนวนครู แหล่งน้ำดื่ม และปริมาณน้ำดื่ม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	39
3 จำนวนและค่าร้อยละสภาพการจัดโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ในโรงเรียนประถมศึกษาตามรูปแบบของการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบในการหยดน้ำ ไอโอดีน เข้มข้นในน้ำดื่ม ความสม่ำเสมอในการหยดไอโอดีน เข้มข้น ลักษณะของ การจัดให้นักเรียนดื่ม เวลาในการเติมน้ำเสริมไอโอดีน การจัดประชุมผู้ปกครอง และการจัดกิจกรรมในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	41
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดการโครงการ ควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	47
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาด้านการวางแผนในการจัด โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	49
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาด้านวิธีการจัดดำเนินงาน ในการจัดโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนใน โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของ.....	52
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาด้านบุคลากร ในการจัด โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	56

8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาด้านงบประมาณในการจัด โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	59
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาด้านสถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัด โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสาร ไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	61
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ในการจัดโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	63
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการประเมินผลในการจัด โครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	67
12	การ เปรียบเทียบปัญหาการจัดการโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ในโรงเรียนประถมศึกษาระหว่างขนาดของโรงเรียน.....	70
13	การ เปรียบเทียบปัญหาด้านการวางแผนในการจัดโครงการควบคุมและป้องกัน โรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษาระหว่างขนาดโรงเรียน.....	71
14	การ เปรียบเทียบปัญหาด้านวิธีการจัดดำเนินงานในโครงการควบคุมและป้องกัน โรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษาระหว่างขนาดของโรงเรียน.....	73
15	การ เปรียบเทียบปัญหาด้านบุคลากรในการจัดการโครงการควบคุมและป้องกัน โรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษาระหว่างขนาดของโรงเรียน.....	76
16	การ เปรียบเทียบปัญหาด้านงบประมาณในการจัดการโครงการควบคุมและ ป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างขนาดของโรงเรียน.....	78

- 17 การเปรียบเทียบปัญหาด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกใน
การจัดการโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาด สารไอโอดีนในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดของโรงเรียน..... 80
- 18 การเปรียบเทียบปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต เรื่องการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในการ
จัดการโครงการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดของโรงเรียน..... 82
- 19 การเปรียบเทียบปัญหาด้านการประเมินผลในการจัดการโครงการควบคุม
และป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียนประถมศึกษา
ระหว่างขนาดของโรงเรียน..... 86

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย